

# ยารับประทานรักษาฝ้า ข้อมูลสำหรับประชาชน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นายแพทย์ ดร. ประทีป วรรณิสสร

สาขาตจวิทยา

ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

## ฝ้าคืออะไร

ฝ้าเป็นโรคผิวหนังที่พบได้บ่อย รอยโรคเป็นแผ่นราบสีน้ำตาลหรือเทา มักพบบริเวณใบหน้า ที่แก้ม หน้าผา เหนือริมฝีปากและคาง บางรายอาจพบที่แขน

สาเหตุ ยังไม่ทราบแน่ชัด โดยมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อนของ แสงแดด ฮอร์โมนจากการตั้งครรภ์รวมถึงยาคุมกำเนิด พันธุกรรม และปัจจัยอื่น ๆ

ฝ้าพบได้บ่อยในผู้หญิงมากกว่าผู้ชาย ผู้ที่มีสีผิวเข้มเสี่ยงเป็นฝ้ามากกว่า

## ยารับประทานรักษาฝ้ากรดทรานเอกซามิก (tranexamic acid)

เดิมกรดทรานเอกซามิกใช้เป็นยาห้ามเลือดในผู้ป่วยที่มีภาวะเลือดออกผิดปกติ

กลไกของยานี้ต่อฝ้า กรดทรานเอกซามิกเป็นยาที่ช่วยให้เลือดแข็งตัวได้ดีขึ้น โดยไปขัดขวางสารที่จะมาทำให้ลิ่มเลือดสลายตัว ทำให้เลือดหยุดไหลได้เร็วขึ้น การขัดขวางนี้ช่วยลดการทำงานของเซลล์ที่ทำหน้าที่ผลิตสีผิวที่ถูกกระตุ้นจากแสงอัลตราไวโอเลตในแสงแดด ฮอร์โมน เป็นต้น ส่งผลให้ลดการสร้างสีผิว นอกจากนี้ยังมีฤทธิ์ลดรอยแดงและการเพิ่มจำนวนของเส้นเลือดฝอยที่เป็นปัจจัยสำคัญของการเกิดฝ้า

## ทำไมจึงใช้กรดทรานเอกซามิกแบบรับประทานรักษาฝ้า

กรดทรานเอกซามิกเหมาะกับฝ้าที่ดื้อต่อการรักษาด้วยยาทา รวมถึงฝ้าระดับปานกลางถึงรุนแรง

## ขนาดของยาที่ใช้

ขนาดที่แนะนำคือรับประทาน 500 มิลลิกรัมต่อวัน แบ่งเป็นวันละ 2 ครั้ง ครั้งละ 250 มิลลิกรัม เพิ่มเติมจากยาทารักษาฝ้า  
ระยะเวลาการรักษา 12 ถึง 16 สัปดาห์

ผู้ป่วยส่วนใหญ่จะเริ่มเห็นผลการรักษาภายใน 2 เดือน

การติดตามผล ควรพบแพทย์ผิวหนังเป็นระยะเพื่อติดตามผลและอาการข้างเคียง

ข้อควรระวัง รับประทานยานี้ภายใต้การดูแลของแพทย์เท่านั้น

## ใครบ้างที่เหมาะสมกับยานี้

---

### ผู้ที่เหมาะสมกับยานี้

- ผู้ที่มีฝ้าที่ติดต่อยาทา ไม่ตอบสนองต่อการรักษาด้วยยาทา

### ยานี้ไม่เหมาะสมกับ

- หญิงตั้งครรภ์หรือให้นมบุตร
- ผู้ที่ประวัติเป็นโรคภูมิแพ้ดุดตัน เช่น ลมพิษในหลอดเลือดดำ โรคหลอดเลือดสมอง
- ผู้ป่วยโรคตับหรือไต

## ผลข้างเคียงและความเสี่ยง

---

ผลข้างเคียงที่มักพบ มีอาการน้อยและหายไปได้เอง

- ปวดท้องเล็กน้อย คลื่นไส้
- ปวดศีรษะ
- ประจำเดือนผิดปกติ ประจำเดือนมาน้อย หรือ ประจำเดือนห่าง
- ผื่นระคายผิวหนังที่เป็นชั่วคราวจากยาทา อาจมี รอยแดง อาการแสบผิว

ความเสี่ยงที่พบได้น้อยแต่ร้ายแรง

- ภาวะลมพิษเฉียบพลัน

เนื่องจากความเสี่ยงที่รุนแรงนี้จึงต้องมีการคัดกรองปัจจัยเสี่ยงก่อนเริ่มการรักษา

## ข้อควรปฏิบัติขณะรักษาฝ้า

---

### ป้องกันแสงแดด

- ใช้ครีมกันแดด ที่ช่วยปกป้องจากทั้งรังสีอัลตราไวโอเลตชนิดบีและรังสีอัลตราไวโอเลตชนิดเอ หรือเรียกสั้น ๆ ว่ายูวีบีและยูวีเอ โดยให้มียาค่าที่บอกประสิทธิภาพในการป้องกันยูวีบีหรือเรียกสั้น ๆ ว่า SPF ไม่ต่ำกว่า SPF 30 และค่าที่บอกประสิทธิภาพในการป้องกันยูวีเอที่เรียกสั้น ๆ ว่า PA ให้ไม่น้อยกว่า PA+++
- ใช้หมวกปีกกว้าง
- สวมเสื้อผ้าที่ปกปิด

## ผลการรักษาและการดูแลต่อเนื่อง

---

ผลลัพธ์ที่คาดหวัง ฝ้าน่าจะทุเลาภายใน 2 เดือนหลังเริ่มรับประทานยา

การดูแลรักษาต่อเนื่อง ต้องใช้ยาทาเป็นแนวทางการรักษาหลัง ควบคู่กับยารับประทานนี้

ความคาดหวังที่เป็นจริง ฝ้าเป็นโรคเรื้อรัง ไม่หายขาด ต้องดูแลต่อเนื่องทั้งการป้องกันแสงแดดและการใช้ยา

## การรักษาร่วมกับวิธีอื่น เพื่อให้ได้ผลการรักษาที่ดีขึ้น

---

การรักษาร่วมกันหลายวิธีจะช่วยให้ผลการรักษาดีกว่าเมื่อใช้ร่วมกับ

- ครีมรักษาฝ้า เช่น ไฮโดรควิโนน กรดวิตามินเอ กรดอะเซลลาอิก อาร์บูติน เป็นต้น
- การลอกผิวด้วยสารเคมี
- เลเซอร์รักษาฝ้า

## สรุป

---

- กรดทรานเอกซามิกแบบรับประทาน เป็นยาที่มีประสิทธิภาพในการรักษาฝ้าที่ดื้อต่อยาทาและรักษายาก
- ต้องใช้ภายใต้การดูแลของแพทย์ เท่านั้น
- การป้องกันแสงแดดเป็นสิ่งจำเป็นในการดูแลฝ้า

หากสนใจรักษาฝ้าด้วยยารับประทานนี้ควรปรึกษาแพทย์ผู้เชี่ยวชาญโรคผิวหนัง

---